

บันทึก

เรื่อง การทำสัญญาอนุญาตเก็บรังนกอีแอ่นตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น

กรมสรรพากรได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๘๑๑/๑๐๗๒ ลงวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาความว่า บริษัท พีพี คาบานา ๑๙๙๑ จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทที่กระทรวงการคลังอนุญาตให้มีสิทธิทำสัญญาอนุญาตเก็บรังนกอีแอ่นในท้องที่จังหวัดตรังได้ขออนุญาตผ่านผู้ว่าราชการจังหวัดตรังให้บริษัท รังนกตรังพัฒนา จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทที่บริษัท พีพี คาบานา ๑๙๙๑ จำกัด จัดตั้งขึ้นโดยมีคณะกรรมการและกรรมการผู้มีอำนาจชุดเดียวกัน เข้าเป็นผู้ทำสัญญาอนุญาตเก็บรังนกอีแอ่นแทน ซึ่งในเรื่องนี้กรมสรรพากรได้พิจารณาแล้วเห็นว่าบริษัท รังนกตรังพัฒนา จำกัด จัดตั้งขึ้นโดย บริษัท พีพี คาบานา ๑๙๙๑ จำกัด และมีวัตถุประสงค์ในการรับสัมปทานรังนกอีแอ่น น่าจะไม่ทำให้ทางราชการต้องเสียประโยชน์จึงเห็นสมควรอนุญาตให้ บริษัท รังนกตรังพัฒนา จำกัด เข้าทำสัญญาอนุญาตเก็บรังนกอีแอ่นได้ เพราะตามพระราชบัญญัติอากรรังนกอีแอ่น พุทธศักราช ๒๔๘๒ และกฎหมายระดับรองลงมาที่เกี่ยวข้องไม่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการอนุญาตหรือไม่อนุญาตทำสัญญาอนุญาตเก็บรังนกอีแอ่นแทนกัน และไม่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับความผิดในกรณีนี้ไว้โดยตรงแต่อย่างใด มีเพียงบทบัญญัติของข้อ ๓ ของกฎกระทรวงออกตามความในพระราชบัญญัติอากรรังนกอีแอ่น พุทธศักราช ๒๔๘๒ ซึ่งกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมีอำนาจที่จะอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้ผู้ประมูลเงินอากรผู้ใดเก็บรังนกอีแอ่นก็ได้แล้วแต่จะเห็นสมควร แต่ถ้าจะอนุญาตแล้วให้พิจารณาอนุญาตแก่ผู้ประมูลเงินอากรสูงสุดก่อนซึ่งตามข้อเท็จจริงในเรื่องนี้ บริษัท พีพี คาบานา ๑๙๙๑ จำกัด ขออนุญาตให้บริษัทรังนกตรังพัฒนา จำกัด เป็นผู้เข้าทำสัญญาแทนนั้น แม้ว่าจะเป็นคนละนิติบุคคล แต่บริษัทรังนกตรังพัฒนา จำกัด จัดตั้งขึ้นโดยบริษัท พีพี คาบานา ๑๙๙๑ จำกัด และมีกรรมการและทุนจดทะเบียนเช่นเดียวกับบริษัท พีพี คาบานา ๑๙๙๑ จำกัด ซึ่งเมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่ามิได้มีลักษณะเป็นไปในการทำนองการขายสัมปทานอันจะทำให้ทางราชการต้องเสียประโยชน์ที่ควรจะได้รับแต่อย่างใด กรมสรรพากรจึงเห็นสมควรอนุญาตให้บริษัท รังนกตรังพัฒนา จำกัด เข้าทำสัญญาอนุญาตเก็บรังนกอีแอ่นได้ตามที่ผู้ว่าราชการจังหวัดตรังได้เสนอมาอย่างไรก็ดี เนื่องจากเรื่องในทำนองนี้ยังไม่เคยปรากฏมาก่อน จึงได้หารือกระทรวงการคลังว่าอาจจะมีปัญหาในข้อกฎหมาย ควรหารือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อความชัดเจนในปัญหานี้ก่อน ซึ่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลังเห็นชอบกับข้อเสนอของกรมสรรพากรที่ให้หารือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กรมสรรพากรจึงขอหารือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาว่า บริษัท พีพี คาบานา ๑๙๙๑ จำกัด ซึ่งเป็นผู้ประมูลเงินอากรสูงสุดและได้รับอนุญาตให้เข้าทำสัญญาอนุญาตเก็บรังนกอีแอ่นในท้องที่จังหวัดตรังจะขอให้บริษัท รังนกตรังพัฒนา จำกัด เป็นผู้ทำสัญญาอนุญาตเก็บรังนกอีแอ่นแทนจะได้หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๘) ได้พิจารณาข้อหารือของกรมสรรพากรพร้อมกับได้ฟังคำชี้แจงของผู้แทนกระทรวงการคลัง (กรมสรรพากร) แล้วมีความเห็นว่า มาตรา ๗^๑ แห่งพระราชบัญญัติอากรรั้งนกอีแอ่น พุทธศักราช ๒๔๘๒ ได้บัญญัติให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังที่จะออกกฎกระทรวงกำหนดวิธีการอนุญาตและการเสียเงินอากรการเก็บรั้งนกอีแอ่นไว้ ซึ่งต่อมารัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังได้อาศัยอำนาจตามมาตรา ๗ ออกกฎกระทรวงการคลังออกตามความในพระราชบัญญัติอากรรั้งนกอีแอ่น พุทธศักราช ๒๔๘๒ กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการขออนุญาตเก็บรั้งนกอีแอ่นไว้ ๒ ขั้นตอน คือ ขั้นตอนหนึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังจะอนุญาตให้ผู้เข้าประมูลอากรเก็บรั้งนกอีแอ่นผู้ใดเป็นผู้ประมูลได้ (ข้อ ๓)^๒ และขั้นตอนที่สองเมื่อบุคคลนั้นได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังแล้วจะต้องเข้าทำสัญญากับอธิบดีกรมสรรพากรหรือข้าหลวงประจำจังหวัดเพื่อให้การอนุญาตของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมีผลสมบูรณ์ตามกฎหมาย (ข้อ ๕)^๓

บริษัท พีพี คาบานา ๑๙๙๑ จำกัด เป็นบริษัทที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังอนุญาตให้เป็นผู้ประมูลเงินอากรเก็บรั้งนกอีแอ่นในท้องที่จังหวัดตรังตั้งแต่วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๓๘ ถึงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๓^๔ ตามข้อ ๓ ของกฎกระทรวงการคลังออกตามความในพระราชบัญญัติอากรรั้งนกอีแอ่น พุทธศักราช ๒๔๘๒ ซึ่งหากบริษัท พีพี คาบานา ๑๙๙๑ จำกัด ประสงค์จะทำให้การอนุญาตของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมีผลสมบูรณ์ตามกฎหมายต้องเข้าทำสัญญาอนุญาตเก็บรั้งนกอีแอ่นกับอธิบดีกรมสรรพากรหรือผู้ว่าราชการจังหวัดตรังตามข้อ ๕ ของกฎกระทรวงการคลังดังกล่าว แต่บริษัท พีพี คาบานา ๑๙๙๑ จำกัด มิได้เข้าทำสัญญาอนุญาตเก็บรั้งนกอีแอ่น และได้ไปจัดตั้งบริษัท รั้งนกตรังพัฒนา จำกัด ขึ้น โดยมีกรรมการชุดเดียวกันและทุนจดทะเบียนเท่ากันกับบริษัท พีพี คาบานา ๑๙๙๑ จำกัด และได้รับจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลเมื่อวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๓๙ โดยประสงค์จะให้บริษัท รั้งนกตรังพัฒนา จำกัด ที่

^๑ มาตรา ๗ ผู้ใดจะเก็บรั้งนกอีแอ่นบนดาดที่มีอยู่ตามธรรมชาติบนเกาะต้องได้รับอนุญาตและเสียเงินอากรตามวิธีการซึ่งจะได้กำหนดโดยกฎกระทรวง

^๒ ข้อ ๓ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมีอำนาจที่จะอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้ผู้ประมูลเงินอากรผู้ใดเก็บรั้งนกอีแอ่นก็ได้ แล้วแต่จะเห็นสมควร แต่ถ้าจะอนุญาตแล้วให้พิจารณาอนุญาตแก่ผู้ประมูลเงินอากรสูงสุดก่อน ถ้าเห็นว่าผู้นั้นไม่สมควรได้รับอนุญาต ก็ให้พิจารณาอนุญาตแก่ผู้ประมูลเงินอากรรองลงมาเป็นลำดับ

^๓ ข้อ ๕ การอนุญาตของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังจะเป็นอันใช้ได้ต่อเมื่อผู้รับอนุญาตได้ทำสัญญากับอธิบดีกรมสรรพากรหรือข้าหลวงประจำจังหวัดแล้ว โดยมีผู้ค้ำประกันและผู้รับเรือนเป็นที่พอใจของอธิบดีกรมสรรพากรหรือข้าหลวงประจำจังหวัดด้วย

สัญญาเช่นว่านี้ให้ทำตามแบบของกรมสรรพากร

^๔ ปรากฏตามหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๘๑๕/๓๔๔๖๖ ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๓๙ แจกไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดตรัง

จัดตั้งขึ้นใหม่นี้เข้าทำสัญญาอนุญาตเก็บรังนกอีแอ่นกับผู้ว่าราชการจังหวัดตรังแทนบริษัท พีพี คาบานา ๑๙๙๑ จำกัด

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๘) พิจารณาแล้วเห็นว่า บริษัท พีพี คาบานา ๑๙๙๑ จำกัด ได้จัดตั้งบริษัท รังนกตรังพัฒนา จำกัด ขึ้นโดยมีกรรมการชุดเดียวกันและทุนจดทะเบียนเท่ากัน แต่บริษัทดังกล่าวต่างก็จดทะเบียนเป็นบริษัทจำกัด ซึ่งตามกฎหมายย่อมมีฐานะเป็นนิติบุคคลแยกต่างหากจากกัน ทั้งนี้ ตามนัยมาตรา ๑๐๑๕^๔ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บริษัท รังนกตรังพัฒนา จำกัด จึงไม่ใช่นิติบุคคลที่เข้าประมูลเงินอากรเก็บรังนกอีแอ่นและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังอนุญาตให้เป็นผู้ประมูลเงินอากรได้ตามข้อ ๓ ของกฎกระทรวงการคลังฯ ที่จะมีสิทธิเข้าทำสัญญาอนุญาตเก็บรังนกอีแอ่นกับผู้ว่าราชการจังหวัดตรังตามข้อ ๕ ของกฎกระทรวงการคลังฯ ดังนั้น เมื่อ บริษัท รังนกตรังพัฒนา จำกัด ไม่ได้เข้าประมูลเงินอากรเก็บรังนกอีแอ่นและไม่มีสิทธิทำสัญญาอนุญาตเก็บรังนกอีแอ่นกับผู้ว่าราชการจังหวัดตรัง บริษัท พีพี คาบานา ๑๙๙๑ จำกัด จึงไม่อาจให้บริษัท รังนกตรังพัฒนา จำกัด ซึ่งเป็นคนละบุคคลกันเข้าทำสัญญาอนุญาตเก็บรังนกอีแอ่นกับผู้ว่าราชการจังหวัดตรังแทนได้

(ลงชื่อ) อัคราทร จุฬารัตน

(นายอัคราทร จุฬารัตน)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มีนาคม ๒๕๔๐

^๔ มาตรา ๑๐๑๕ ห้ามหุ้นส่วนหรือบริษัทเมื่อได้จดทะเบียนตามบัญญัติแห่งลักษณะนี้แล้ว ท่านจัดว่าเป็นนิติบุคคลต่างหากจากผู้เป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นทั้งหลายซึ่งรวมเข้ากันเป็นหุ้นส่วนหรือบริษัทนั้น